

Nagybudapestről, a közéletmezési helyzetről, a kánikuláról és a fürdőkről

beszéltek ma a főváros közigazgatási bizottságában

A főváros közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta júliusi ülését Homonnay Tivadar főpolgármester elnöklése mellett.

A polgármesteri jelentéshez Hüttl Károly szolt hozzá elsőnek és a kánikulával kapcsolatban különböző intézkedéseket sürgetett.

— Mindig büszkék voltunk Budapest fürdőváros jellegére, — mondotta többek között, — azonban ennek ellenére meg kell állapítani, hogy e téren bizonyos hibák vannak.

A fővárosi fürdők az ilyen kánikulai napokban olyan zsúfoltak, hogy néha sok ezerre rug azoknak a száma, akik nem tudnak bejutni.

A Nemzetközi Vásár helye

Hüttl Károly a továbbiakban örömmel üdvözölte azokat az előkészületeket, amelyeket az idei háborús vásár sikere érdekében tettek.

Sürgette azonban, hogy mielőbb jelöljék ki a Nemzetközi Vásár állandó és végleges területét, mert annak folytonos halasztása rendkívüli károkat okoz nemcsak a fővárosnak, de az egész ország kereskedelmének és iparának is.

A jelenlegi vásárterület ugyanis rendkívül szűk befogadóképességű és az ipar és kereskedelem egy részét kizárja, amellyel nehezen hozzáférhető is.

A központi fűtéses házakra vonatkozó kormányrendelettel kapcsolatban a rendeletnek azt a részét kifogásolta, amely a melegvíz szolgáltatását írta elő. És pedig, hogy melegvizet hetenként háromszor kell adniok, szerdán, szombaton és vasárnap, a nap bizonyos időszakában, összesen 53 órán keresztül egy héten.

Sokkal célszerűbb volna a

Nagybudapest ügye

Millok Sándor Endre László pestmegyei alispánnak a főváros polgármestere ellen intézett támadásával foglalkozott, amelyben a Nagy-Budapest kialakításával kapcsolatban kidolgozott nagyszabású munkatervét bírálta. Megállapította, hogy ez a bírálat csábító alkalom volna számára, hogy politikai térére vigye a kérdést, de ő nem tér erre az útra, mert ez nem politikai, hanem közigazgatási, közlekedési, közellátási és pénzügyi kérdés. Itt a modern idők szava dönt.

Követendő példa ezen a téren a bécsi, berlini és az egyéb világvárosoké, nem pedig Endre László alispánnak a véleménye, amellyel szemben még Pestmegye főispánja is mérsékletre intett. Lehetetlennek tartja, — mondotta —, hogy éppen olyan helyről jöjjön a támadás, amely területeknek a lakossága máris messzemenően igénybeveszi a főváros különböző szolgáltatásait.

Vonatkozik ez ügy közellátási, mint közlekedési térére, sőt a főváros egészségügyi ellátási kérdéseire is.

— A főváros kórházai ágynak egy igen tekintélyes részét pestkörnyéki betegek foglalják el.

Endre László azzal érvelt többek között, hogy tekintélyes adó esik ki a pestmegyei büdésből, holott mint magá-

A főváros fürdőinek befogadóképessége nem elegendő és e téren sürgős intézkedésekre van szükség.

Kifogásolta a fővárosi fürdők rendkívül magas belépődíját is. Az ingyenfürdők befogadóképessége szinte elenyésző. A népfürdők és népsstrandok létesítésére egyre égetőbb szükség van.

Javasolta, hogy a Szent István-forrás melegvizének felhasználásával és a főváros egyéb helyein is, ahol hőforrások vannak, létesítsenek népfürdőket.

Kérte a polgármestert, vizsgálta végig a Duna mentét és ahol homokszigetek vannak, azokat a helyeket is használja fel népsstrandok létesítésére.

rendeletnek olyképp való módosítása, ha mindennap adnának melegvizet, reggel 7—10-ig és este 8—10-ig.

Előnyösebb volna ez anyaggazdálkodási szempontból épüget, mint a lakók és a házirend szempontjából is, mert ez a napi kétórás előfűtéssel együtt még mindig csak heti 49 óras fűtési időt jelentene.

A budai Hegyvidék lakosságának élelmiszerellátásával kapcsolatban azt kérte, hogy a fővárosi Községi Élelmiszerüzemének fiókjait szaporítsák és egy ilyen fiókot feltétlenül állítsanak fel a budai Hegyvidéken is.

Fölvívta a főkapitány figyelmét arra a jelenségre, hogy naponként több és több a női autózó, különösen a fürdőhelyeken.

A fővárosi kislakásokkal kapcsolatban javasolta annak a régi és bevált gyakorlatnak a visszaállítását, hogy a fővárosi kislakások kiutalása fölött egy a törvényhatósági bizottságból összehívott lakásügyi bizottság döntsön.

hól az alispáni jelentésből is kiténik, mindössze 650—660 ezer pengő volna a vesztesége Pestmegyének, tehát egyáltalán nincsen lényeges kiesés.

Megállapította, hogy ebből nem lehet politikát csinálni. Nagy-Budapest kiépítése a fejlődési folyamat követelménye és ez elől nem lehet elzárkózni. Endre László támadását csak azért minősíti érthetetlennek, mert nem akarja súlyosabb szavakkal minősíteni.

Ritkán szokta a polgármestert megdicsérni — folytatta Millok —, de ezért a munkájáért igenis, a legmesszebbmenő köszönettel és elismeréssel adózik és csak azt kéri végül tőle, hogy mielőbb és minél gyorsabb ütemben tegye meg az előterjesztést a kormányknak is, hogy Nagy-Budapest kiépítésével a parlament is mielőbb foglalkozhasson.

A polgármestert ne befolyásolják az ilyen meggondolatlan és érthetetlen támadások, amelyekről függetlenül mielőbbi tetteket kér.

Millok szavait nagy helyesléssel fogadta a közigazgatási bizottság, majd Paulheim Ferenc megállapította, hogy a fővárosi építési programjának megvalósítására 20 millió pengő nem elegendő, ezért kérte, hogy már most tegyenek meg minden előkészületet a fedezet bővítésére, hogy

az építési program befejezését biztosíthassák. A továbbiakban a gyorsvasuti hálózat és a fórum-terv megvalósításának óriási jelentőségét fejtegette.

Ezután a Nemzetközi Vásár új helyéről beszélt.

Kérte a polgármestert, hogy mielőbb készíttesse el az új vásárváros tervét s akkor a háború után azonnal hozzáláthatnak felépítéséhez.

Figyelmeztetett arra, hogy az új vásárváros a tér- és idő-

nélküliség elvének szem előtt tartásával épüljön meg, vagyis, hogy a pavillonok minden irányban bővíthetők legyenek, azután pedig az építkezések semmiesetre se képviseeljék a kor stílusát, hanem úgy készüljenek, hogy szerkezetükre mindig az időszzerű stílust lehessen alkalmazni.

A továbbiakban azt kérte a főkapitánytól, hogy a XIV. kerületben az 500 házas Horthy Miklós kertváros számára állítsanak rendőrszemet.

Az élelmezési helyzet

A következő felszólaló Usetty Béla volt. Nagy-Budapest kérdéséről és a Községi Élelmiszerüzem fiókjainak munkájáról beszélt. Ezen kell segíteni. Kéri a polgármestert, járjon közbe a kormánytól, hogy a főváros felé nagyobb legyen a felhozatal.

Arra is kérte még apolgármestert, hogy a fővárosi előrelátó közellátási politikát folytasson: idejében gondoskodják téli szükségletek tárolásáról.

Felvetette a lakáskérdést is. Lassan haladnak az új építkezések, a kitűzött augusztusi dátumra aligha lesznek beköltözhetőek az új lakások. Az a helyzet, hogy a vidékről feltörekvő lakosság valahogy csak elhelyezkedik

itt és arra gondol, hogy a főváros majd csak gondoskodni elhelyezéséről.

Ha ez a helyzet, akkor kétségtelen, hogy a lakáskérdés nemcsak fővárosi, hanem kormányzati probléma is.

Hasson oda a polgármester, hogy az építkezésre az állam adjon olcsó anyagot és adjon hozzá anyagi segítséget is.

A Városligettel foglalkozott ezután. Elvitték a Ligetből a szökőkutat.

Igaz, hogy méltó helyet kapott, de a nagyközönség által annyira kedvelt Városliget szegényebb lett egy látványossággal.

Kérte a polgármestert, hogy gondoskodják a városi parkban, a szökőkút helyére, új látványosság létesítéséről.

Polgármesteri válasz

Morvay Endre alpolgármester válaszolt ezután a felszólalásokra, megállapította, hogy kétségtelenül erősen emelkedett a fővárosi fürdők látogatónak száma, aminek azonban az az oka elsősorban, hogy az idén lényegesen kevesebben mentek nyaralni, viszont javultak a kereseti viszonyok. A kifogás tárgyává tett magas jegyárakkal kapcsolatban megállapította, hogy ha most leszállítanák az árakat, csak fokozódna a fürdők zsúfoltsága.

Bejelentette, hogy egy szerves népfürdőprogram létesítésének terve, illetőleg egy ilyen terv kidolgozása folyamatban van és reméli, hogy mielőbb meg is valósíthatnak egy olyan programot, amely hosszú időre nyugvópontot juttatja a fővárosi fürdő-, illetőleg strand ürdő problémáját.

A Nemzetközi Vásár területével kapcsolatban közölte, hogy a háborús vásár területét korlátozni kellett, mert meg akarják óvni a Városligetét attól, hogy tönkretegyék, ezt úgy oldják meg, hogy azokat az üzleteket, amelyek vurstli-jellegűek, kizárják.

A Nemzetközi Vásár helyének végleges kijelölésére azonban csak a stadion megépítésével kapcsolatban kerülhet sor. Véleménye szerint azonban erről öt-tíz éven belül aligha lehet szó.

A központi fűtéssel kapcsolatban elhangzott felszólalásra válaszolva közölte, hogy a polgármester komoly számításokat folytatott, ennek eredményeképpen megállapította, hogy a javaslat és a jelenlegi rendelet folytán felhasználható fűtési anyagban nem lenne komoly javulás.

A javasolt napi ötórás melegvízszolgáltatás esetében a fokozott vízszükségletet a háziurak nem tudnák kielégíteni. Az igények ebben az esetben szinte egyidejűleg jelentkeznek.

A községi élelmiszerüzemi fiókok számának szaporítására mindaddig gondolni sem szabad, amíg az igényeket a magánkereskedelem is biztosítani tudja.

Erre csak akkor kerülhet sor, ha kétségtelen beigazolódik, hogy a magánkereskedelem ennek nem tud eleget tenni és ebben az esetben a kormány sem zárkózna el a fiókok számának szaporítása elől.

A kislakások kiutalásával kapcsolatban javasolt lakásügyi bizottság alakítását nem tartja alkalmasnak. Egyetlen esetet sem tud, amikor bárki olyan sérelemmel állhatott volna elő, hogy kevésbé rászorultak jutottak lakáshoz, sokkal jogosabb igényekkel szemben.

Morvay Endre alpolgármester Endre László alispán támadásával kapcsolatos felszólalására is válaszolt. Megállapította, hogy Nagy-Budapest kialakításának kérdése hosszú esztendőök óta foglalkoztatja a fővárosi törvényhatóságát, hasonlóképpen a Közmunka Tanácsot is. Eszerint dolgozta ki Szendy Károly polgármester is nagyszabású programját. Bejelentette, hogy szó sem lehet arról, hogy ennek a kérdésnek a rendezését elodázzák, sőt a legnagyobb erővel látnak hozzá, hogy Nagy-Budapest kialakításának tervét és az ezzel kapcsolatos egyöntetű közigazgatást mielőbb megvalósítsák.

Az ezzel kapcsolatos viták csak közérdekűnek mondhatók, legalább az összes szempontokat jobban megvizsgálhatják, ellenben rendkívül kell ügyelni arra, hogy a vita ne fajuljon veszekedéséssé és ne származzanak belőle összeütközések. Végül bejelentette, hogy a főváros tovább folytatja a nyomortanyák eltüntetését, illetőleg a nyomortanyáknak rendes lakótelepekké való átalakítását.